



ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ
1977
JUNE — JULY

ЮНАК

ЮНАКИ! — ЮНАЧКИ!



Маєте нагоду до **ПЛАСТОВОГО ЗАРОБІТКУ**
Потребуєте фондів на добру справу?
Хочете купити таборовий виряд?
Хочете придбати книжки до пл. бібліотеки?

Можете це здійснити **продаванням:**

1. **РИСУНКІВ** із нияної доби
"Во врем'я оно" (розмір 11×14 інчів)
2. **Українських перстенів** з пл. лілейною, тризубом, написами "ГОТУЙСЬ", СКОБ.

По ближчі інформації пишть:

O. KRAUS
2295 Portland Avenue,
Rochester, New York, 14617, U.S.A.

Згадайте, що читали це в "Юнаку".



КУПУЙТЕ В НАС



ЯГІЛКИ

Олександра Бариліа, Львів, 1932;
ціна книжечки: \$2.50. Адреса:
Plast Publishing, 2150 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada.

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься
у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластунні і Пластунки в Торонті!

**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

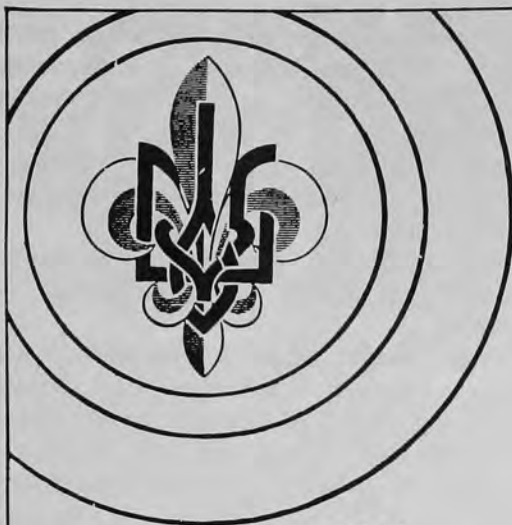
Ціна одного числа \$1.00

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 • Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont



"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близняк,

пл. сен. Тоня Горохович,

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська,

ст. пл. Юрій Павлічно,

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віну читачів.

ЗМІСТ

- 2 Краса рідного слова будить почуття гідності людини
Подруга Гребля
- 3 Сучасні визначні українці — Проф. Андрій
Гнатишин (музикант)
- 4 Лекція з всесвітньої історії в американській школі
Б. Ф. Корчмарик
- 5 Пластунам на вушко: А мода таки повторяється...
Подруга Оля
- 6 Свято Івана Купала
Г. Котович
- 7 Купальські пісні
Молоде перо: "Відгук фантазії" пл. уч. С. Воleshко
- 8 Березень 1502 юнак П. Вандергайден
- 9 Що читати?
"Перший козак в Америці" юн. П. Вандергайден
"Землею українською" юн. А. Винницький
- 10 Виставка картин Катерини Кричевської Росандіч
у Монреалі юн. Р. Бачинська
- 11 А що ви на це? Як почував би себе Т. Шевченко,
живучи в теперішніх часах? **
Оголошення про конкурси
- 12 Програма Головних Булавних УПС Б. Сірський
- 13 Фоторепортер **
- 16 Два брати М. Грушецький
- 17 З практичного пластування: Запалюємо вогонь... **
- 18 Чому їхати до табору?
(Із гутірок Основника Пласту) Дрот
- 19 Вишколи для юнацьких провідників **
- 20 Весела сторінка: Балабай, ЕКО
- 21 Хроніка
- 25 Спорт
- 27-28 Датки на пресфонд, посмертні оголошення

● На обкладинці: Юнаки — барабанщики з III-го
Куреня УПЮ-ів ім. Івана Мазепи в Нью-Йорку. Фото —
ст. пл. Ксеня Одежинської.

● Ілюстратори цього числа: пл. сен. Дарія Даревич,
Ніна Мудрик-Мриц, ЕКО



ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ 1977

Ч. 6-7 (165-166) РІК XV

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1384



Краса рідного слова будить почуття гідності людини

Бережи душу дітей Твоїх, — постав на сторо-
жі біля них Зоряне Слово — пенуче Сумління,
щоб воно переслідувало їх і вдень і вночі...

(Олесь Бердник).

Дорогі Юні Подрузи і Друзі!

Так пише сучасний поет в Україні про
Зоряне Слово — сумління, яке українські ма-
тері мають виплекати в душах своїх дітей.
Таке сумління це голос у душі тих, що хочуть
бути українськими патріотами. Бердник у-
важає, що саме мова виплекує Зоряне Слово,
бо глибина думки, краса вислову народжують
шляхетні почування любови до ідеалів. Коли
нема емоційного сприймання ідей, настає
байдужість, формалізм у підході до заходів
у прямуюванні до ідеалу. Емоційне сприйман-
ня — це "азбука всякого виховання" — каже
Василь Сухомлинський. Тільки той, хто опа-
нував цю азбуку в дитинстві, може швидко
і щиро реагувати на слово про ідеали релігії,
моралі, патріотизму. Якщо хтось діє без ен-
тузіазму, формально — це емоційне невігла-
ство. Його треба боятися у вихованні більше,
як вогню.

Тож, щоб дати нагоду емоційно сприй-
мати поетичну мову, ми приготували на зу-
стріч з батьками при нагоді закінчення курсів
українознавства монтаж вийняткових з сучас-
них літературних творів в Україні на тему
релігії.

Хоч ми й не мали змоги як слід підгото-
витись до виступу, але все таки користь була
чимала. Батьки не тільки довідались дещо
про релігійну проблематику в сучасній літе-
ратурі в Україні, але й бачили, як їхні діти
дають раду з українською мовою у публичних
виступах. Один з батьків, підійшовши до ме-
не, висловився:

— Дякую, що ми мали нагоду почути, що
наші діти "можуть..." українською мовою.

— Не було воно все гаразд, — казав ін-
ший батько, ми знаємо, як мало часу було
для підготовки. Ромі здалося б виявити
більше почуття. Маркові кращої вимови "Г"
і "К," Уляні виразнішої дикції, у Марти й
Ірини траплялися неправильні наголоси, хоч
все інше було добре, у Тамари я нічого не

завважив, здається з неї була б добра реци-
таторка. А Таня має і голос, і розуміння
для поезії. Добре було б частіше улаштовува-
ти такі виступи.

Батьки правильно оцінили виступ окре-
мих учасників монтажу. Таких виступів тре-
ба якнайбільше.

— Що ми повинні робити далі з мовою
після закінчення курсів українознавства? —
питала Марта.

Заохочую своїх учнів і Вас Юні Друзі
плянувати в гуртках і куренях різні форми
діяльності, у яких було б живе слово. А про
наш згаданий виступ зокрема про монтаж і
про інші події у Пласті повиннен бути допис
до "Юнака" і до громадської преси. Творіть
гуртки любителів і шанувателів української
мови. Студійте українську мову й літерату-
ру у середніх школах, в університетах. Їдьте
влітку на курси до Риму, до УВУ в Мюнхені,
до Гарварду, співайте в хорах, ставайте чле-
нами театральних ансамблів тощо. Це все
сприятиме емоційному сприйманню краси у-
країнської поезії, а воно пов'яже Ваше жит-
тя з українською культурою.

Хочу ще не раз повернутися до справ
мови, але невідомо мені, як Ви сприймаєте
ці мої гутірки. Прошу, дайте відповідь на 5
питань, що внизу, на адресу "Юнака" в То-
ронті. Буду вдячна за співпрацю.

Скоб! Подруга Гребля

1. Чи гутірки про мову доцільні? — більше теори-
тичні інформації з психології про вплив мови на форму-
вання особовості, чи конкретні поради, як дбати про
мову?

2. Чи банали б, (чи маєте труднощі?) дістати відпо-
відні матеріали до праці над мовою?

3. Чи у Ваших гуртках, куренях були, чи є тепер за-
ходи пленання мови?

4. Чи бачите різницю між духовістю англійських і
україномовних українців?

5. Як думаєте — знання рідної мови чи брак його бу-
де мати вплив на особисте життя кожного теперішнього
юнака/юначки у дальшому житті?



Книжка кличе до бою... до шляхетного бою
з темнотою. Її зброя — вікова мудрість, краса,
слава, величні ідеї, вічні правди і наука... як
жити.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНЦІВ

Проф. АНДРІЙ ГНАТИШИН



Мабуть таке популярне ствердження, що українці — музикальний нарід, таки дійсно має своє оправдання.

Саме завдяки тому, що стільки серед нас є обдарованих музичними здібностями, найкращі з них постійно здобувають славу і місце не лише у власній громаді, але теж на міжнародному полі, поширюючи цим українську музику.

Одним із сучасних широковідомих серед чужинців музиків-композиторів і диригентів є проф. А. Гнатишин, що живе постійно у Відні столиці Австрії. Його спеціальність — це церковна музика. Досі появилися його чотири уклади Служби Божої на різні хори, з додатками на великі свята і на час Великого Посту. Один із цих укладів у виконанні хору української католицької церкви св. Варвари у Відні (довголітнім диригентом якого є проф. Гнатишин) вийшов окремою платівкою, яку можна дістати у всіх українських книгарнях. Крім цього, проф. Гнатишин згармонізував і скомпонував десятки церковних пісень, написав понад 100 пісень на слова українських та австрійських поетів, як також оперу на підставі оповідання М. Шашкевича п. з. "Олена".

МУЗИКА

Але проф. А. Гнатишин компонує не лише музику для хорів чи сольового співу, а також для камерної і оркестрової музики. Його "Українську Суїту" виконувало багато разів у віденському радіо. Понад 200 оригінальних пісень і обрібок проф. Гнатишина записані на платівках, а також друковані у найкращих музичних австрійських видавництвах. Для наших читачів буде цікаво також знати, що він зладив кілька співаників для молоді. Найновіший п. з. "Співаймо" з 36 піснями на всі важливі релігійні та національні свята саме недавно появився.

Проф. А. Гнатишин широко відомий і цінений як композитор і диригент в Австрії і за свою музичну працю одержав від австрійського уряду титул професора, як теж високі відзначення. Українська громада Відня відзначила цього року 70-річчя нашого музика окремими святкуваннями.

Плaстун є ошчaдний...
(4-тa тoчкa плaстoвoгo Зaкoну)
... гoдpe тaкoж кoли щaдить в укрaїнській устaнoві нaгoду дo тoгo дaє: Крeдитiвкa "Сaмoнoмiя"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303



Богдан Ф. Корчмарин

ЛЕНЦІЯ З ВСЕСВІТНОЇ ІСТОРІЇ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ШКОЛІ та ОБОРОНА ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ

Дуже часто трапляється, що наші юнаки чи юначки у середніх школах завважують фальшиві інформації про український нарід чи Україну, подані в підручниках історії або таки у викладах учителів.

Треба добре знати свою історію, а передусім добре знати, на які джерела покликатися, щоб могли дискутувати з учителями або писати до авторів підручників. Тому ми з вдячністю містимо вияснення д-ра Б. Корчмарина у справі такого частого мішання понять Росія — Україна. Воно напевно може допомогти неодному з наших читачів у розмовах і дискусіях у школі з учителями і товаришами. Причину до цього вияснення дав підручник всесвітньої історії для американських шкіл, але такі самі неправильні дані є також в інших підручниках та в інших країнах, де живуть наші молоді українці.

* * *

Учитель: Я прошу вашої особистої уваги, бо сьогодні будемо говорити про утворення першої Російської держави та про російського Карла Великого — Ярослава, який здобув великий престиж серед володарів Європи головним тим, що його сестра була заміжня за короля Польщі, а його три дочки були віддані за королів Франції, Угорщини та Норвегії. У 882-ому році варязький князь Олег захопив Київ, завоював Смоленськ і утворив першу Російську державу.

1. Учень: Я маю формальне запитання.

Учитель: Прошу!

1. Учень: Як міг князь Олег утворити першу "Російську" державу при кінці IX-го сторіччя, коли утворення першої Російської держави тісно пов'язане з утворенням Московського князівства, яке припадає на другу половину XIII-го сторіччя і якого засновником був син Олександра Невського Данило? Тим більше, що столицею цього князівства, яке з часом перетворилося на самозване Московське царство, а за часів Петра I-ого на Всеросійську імперію, стала Москва, а не Київ, яка в IX-ому сторіччі ще не існувала.

Здивований учитель: Якими даними можна це доказати?

1. Учень: Про початки Московської держави можна знайти докладні дані в таких чужинецьких та українських наукових працях: Історія Человечества — Гельмольта. (Ст. Петербург, 1903, т. V. ст. 506), СССР на фоне прошлого Росії, Белопольського. (Вашінгтон, 1973, ст. 64), Історія СРСР, "Радянська Школа", Християнізація європейського Сходу та Месіянстичні аспірації Москви як III Риму, (Торонто-Нью-Йорк, 1971, ст. 10) та в найновішому виданні "Брітаніки," (т. XVI-ий, ст. 42). Крім того, в найновішому виданні "Брітаніки" виразно зазначено, що термін "Росія" відноситься виключно до Російської імперії часів XVIII, XIX, та XX-ого сторіч. Так нас вчили у школі українознавства.

2. Учень: Я хочу додати, що то правда, що варязький князь Олег у 882-ому році захопив Київ, але, захоплюючи Київ, він не утворював Київської держави, відомої в історичній літературі під назвою Київської Русі, бо вона була утворена кілька сторіч раніше. Натомість Олег, ставши великим Київським князем, завойовуючи Смоленськ та інші слов'янські і неслов'янські землі, поширив природні границі Київської Русі, а не "Росії" і таким чином почав перетворювати Київську Русь на Імперію. Коли взяти до уваги, що за часів панування Ярослава Мудрого ця імперія стояла на вершці свого розвитку і була однією з найбільших, наймогутніших, найбагатших та найкультурніших потуг тодішнього світу, то тим самим і Ярослава Мудрого можна вважати таким, як Карл Великий Київської Русі, а не "Росії", як це написано в шкільному підручнику.

3. Учень: То правда, що варязький князь Олег, захопивши Київ, не утворив Київської Русі, бо Київська Русь уже в половині IX-ого сторіччя була такою могутньою державою, що стала великою загрозою для самої Візантії.

Про безперечну могутність Київської Русі в першій половині IX-ого сторіччя може посвідчити вже хоч би такий факт, що Київський великий князь Аскольд в 860-ому році вибрався в похід на Царгород з воєнною фльотою, яка складалася з 200 бойових кораблів, як це написано в літописах.

Як дивилися на Київську Русь європейські володарі, які намагалися династично споріднитися з престолом Київської імперії, досить наглядно характеризують не лише тодішні, але й деякі сучасні чужинецькі історики. І так, французький історик Левеск, цитуючи слова єпископа Саверекса, який на чолі представників фран-

цузького королівства їздив до Києва просити руки дочки Ярослава Мудрого Анни пише: "Цей край", тобто Київська Русь, "є більше об'єднаний, щасливіший, сильніший і більш цивілізований, ніж сама Франція."

А англійський історик, пояснюючи, чому європейські володарі намагалися за всяку ціну династично поріднитися з престолом Київської імперії, між іншим, каже: "...а тепер ходім на Схід на Стару Русь, до Києва, до Золотоверхого Києва! Це найславніший город по Царгороді,

столиці імператорів! Київ розложився на трьох горбах, над широкоплесним Дніпром. Його культура і цивілізація були такі високі, що більшість народів Заходу про них тільки мріяли. Він був багатий, квітучий, поступовий і глибоко віруючий."

Учитель: На сьогодні досить. Лекція закінчена. Я ці всі дані перевірю і якщо це все згідне з історичною правдою, то ми звернемося до Шкільної Ради і будемо домагатися нових та об'єктивніших шкільних підручників...



ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

А МОДА ТАКИ ПОВТОРЯЄТЬСЯ...

"Клап, — клап — клап"... чується цього року на вулицях міст, у домах та в пластових домівках. Це звук дерев'яних підосв наймодніших жіночих черевиків.

Ви бачите ці черевики на дерев'яних підосвах у всіх крамницях — вони на високих і низьких заках, часом елегантні, а часом лише звичайні сандали без за'ятків, що популярні вже від кількох років. І на диво, вони зовсім не дешеві — хоча здавалося б, що з дерева повинні бути не такі дорогі, як зі шкіри, що тепер ціна її особливо пішла вгору.

Коли прислуховуюся до того рівного стукоту дерев'яних за'ятків, пригадуються мені виразно роки другої світової війни. Тоді також "модні" були черевики для жінок на дерев'яних підосвах. Але причиною тієї моди у воєнні роки був брак шкіри, яку забирали насильно на військові чоботи.

Отже нам, дівчатам, приходилося ходити в "дерев'яках" так узимі, як і вліті. Це мало свої добрі і злі сторони — взимі дерев'яна, висока підосва була добрим ізолятором зима і вологости.

Але заки ми навчилися ходити в дерев'яках, коли наступали комусь у такому черевіці на пальці — це не було приємним, а удар ним також. Пригадую "трагічну" історію удару дерев'яним сандалком. Я несла саме дорожній у воєнних часах "приділ" — пляшку чистого спірту у сітковій торбі враз із приділом цукру та муки. Сітка була важка, тож несла її низько. Один незручний рух ногою і... моя дорожній пляшка (за неї можна було дістати на чорному ринку харчів на



цілий місяць) розбилась від удару дерев'яка!!! Скільки жалю і злости було тоді в мене на ці дерев'яні сандали!

Сьогодні, тридцять років пізніше, мода повернулася і я чую знову звук "клап... клап ... клап" дерев'яних черевиків. За розбиття пляшки Вам немає чого журитися, Дорогі Подруги — але уважайте, щоб комусь не наступили на пальці, бо дуже болить...

Подруга Оля

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА

Пора року, коли літня природа була у повному розквіті, була для наших хліборобських предків дуже важлива й урочиста.

Вони вірили у різні сили природи, що чарами можна їх впросити, щоб людьми і полями опікувалися. Із цієї віри створилося і свято Купала. У старих писаних джерелах Купало — це поганський бог земних плодів, якому приносили в жертву хліб — головний плід землі.



Згодом однак це свято стало не лише звеличанням і “прощанням” літа, яке внедовзі перетвориться в осінь, але й теж святом молоді, підбору пари до одруження та очищення водою і вогнем молодих хлопців і дівчат.

У християнських часах це свято Купала сходилося із святом Івана Хрестителя, що припадає за юліянським календарем на 7-го липня.

Зі святом Купала в'яжеться багато давніх поганських вірувань. Ніч під Івана Купала була для наших предків порою чарів, і тоді ніби розкривалися всі таємниці, розмовляли між собою дерева й рослини, а папороть розцвітала червоно-вогненним квітом. Хто з лю-

дей не злякався мавок, лісовиків, водяників, русалок, відьом, чортів і вовкулаків та здобув собі цей квіт, ставав найщасливішим і найбагатшим у світі. Наші предки не знали про спорові рослини і тому вірили, що кожна рослина повинна цвісти, а що в папороті квітки ніколи ніхто не бачив, то й постало багато легенд і розповідей про таємну “квітку папороті.”

Купальські святкування обов'язково переводили при воді й вогні. Кожний, хто приходив на свято, мусів щось принести на підпал вогню. Кажуть, що в давні часи кожного, що приходив з порожніми руками, хлопці били. З того і залишилася купальна приповідка: “Хто прийде без поліна, той піде без коліна.”

Розпалювання вогню було також предметом ворожіння. Коли відразу загоріли купальські вогні — не буде хворости в селі. Коли полум'я здіймалося високо, буде великий урожай.

Тоді стрибали через вогонь хлопці по старшині один за одним. Це стрибання — це давній обряд очищення, охорона перед “нечистою силою.” Що вище скочив хлопець, то кращий буде на його полі врожай... що спритніше скочив — здоровий буде..., упав під час стрибання — щось трапиться йому нещасливого протягом року..., розгорнув вогонь під час скоку — розгорнеться якийсь нелад.

Далі стрибали через вогонь парами. Якщо при стрибанні пара не розійшлася — то це знак, що вони поберуться.

Дівчата запалювали свічки на вікнах, кидали їх на воду й ворожили собі долю. Якщо вінок плив добре й свічка горіла, то дівчина заміж вийде. При розпаленому вогні теж співали купальських пісень й виводили хороводи. Купальські пісні в більшості оспівують любовні мотиви.

На кінець купальських забав молодь палила або топила у річці “опудала” зроблені із соломи або трави. Називали ці опудала Мареною й Купалом. Ці постаті символізували літню природу, яка якраз вповні цвіла. Їх топлення означало, що природа помалу почне вже в'янути й підготовлятися до осені.

Купальського вогника ніхто не гасив, він мусів сам згоріти, так само, як сонце само заходить. А ранком до сходу сонця дівчата вмивалися “іванівською” россою, що мала помагати на красу.

Крім квітки папороті, було ще багато легенд про інші рослини. Наприклад, зілля, зібране у купальську ніч або рано вранці з "іванівською" росю, мало магічну силу й особливо надавалося для лікування та вожіння. Називалося воно "Святоянське зілля." Колись наші селяни таке зілля святили в церкві й зберігали на покутті, під образами, а на випадок недуги людей чи худоби вживали як лікарство.

Ст. пл. Галя Котович,
Едмонтон

КУПАЛЬСЬКІ ПІСНІ ОЙ НА ЙВАНА НА КУПАЛА

Ой на Йвана на Купала
Вийшла Марія, як та пава.

На ню молодиці заглядаються,
Привітатися стидаються.

А той Іван не встидався,
Взяв за рученьку та й звітався:

— Марійко моя, душко моя,
Сподобалося личко твоє.

Ой не так личко, як ти сама,
Як на папері написана,

Як на папері на листочку,
Чорненькі брови на шнурочку.

ЧОМУ ТИ, БАРВІНКУ, НЕ СТЕЛИШСЯ?

— Чом ти, барвінку, не стелишся?
Чом ти, Миколо, не женишся?

— Я ще зелений — постелюся.
— Я ще молодий — оженися.

— Чом ти, рутічко, вгору не йдеш?
Чом ти, Ганусю, заміж не йдеш?

— Я ще зелена — вгору піду.
— Я ще молода — заміж піду.

ПРОХАЄМО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

● вирівняти негайно залеглу передплату, якщо хтось цього ще досі не зробив; біля Вашої адреси є число, яке вказує, до якого місяця і року заплачена Ваша передплата;

● скласти даток на пресфонд "Юнака".



"ВІДГУК ФАНТАЗІЙ"

На Бобрівці у лісозку
Юнажки розташувались
І три тижні в холодозку
Гарно таборували.

Цього року століття припало,
Коли мистецтво з людьми емігрувало.
Юнажки з тої великої оказії
Табір назвали «Відгук фантазії».

Комендантка — та Христина,
Дуже про нас дбала.
Хоз бундужна — та Наталка,
Все на нас кригала.

Наша писарка — та Рома,
Над наказом працювала.
А заступниця — та Ляля,
Газетку розмалювала.
Булавні нам гутірки давали,
Про мистецтво нам розповідали,
Взили нас, як майструвати,
І примушували нас співати.

Юнажки всі тяжко працювали,
Машт і каплизку збудували,
Всі любили майструвати,
Проби й вмілості здавати.

Коли прийшов час додому відїжджати,
Юнажки розплакалися і не хотіли перестати.
Одна другий все казали,
Щоб на другий рік на Бобрівку прийжджали.
Пл. уг. Світляна Волешко
угасниця табору «Відгук фантазії» 1976 р.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ

Р. ГРИЦИНИ

Astro Travel Service



2204 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1117

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально заверює всі потрібні документи.

БЕРЕЗЕНЬ 1502 В АКАДІЇ

На далеку мандрівку виїхали з Криму — Іван — мій батько, Леся — моя мама, Тарас — мій дідусь і я — Петрик та кілька козаків. Перепливши моря й океан, ми опинилися у Новому Світі! Мені здавалося, що ми прибули до стародавнього театру з замаскованими мужчинами, що їх звуть індіани.

Сонце вже зближалося до свого ліжка на заході, на небі не було хмар. Листям ворухив холодний вітерець. По тріскучій морозами зимі було радісно знову бачити зелену траву. О, як чудово — тут же ж можна мисливити досхочу!

Згадавши про мисливство, я оглянувся за татом — де він дівся? Сподіваюся, що нічого поганого не трапилося моєму доброму батькові. А може..., може його зловив кугар, може за ним женеться стадо тварин, що подібні до слонів?

— Петрику, не бійся! Тато має рушницю і багато стріл. Він же добре бігає. Проте... все може бути... — потішав дід.

— Петрику, ти все ще сидиш тут і подивляєш стелю? Вставай, йди робити своє діло! Сухай, я не хочу, щоб ти думав, що я верблюд. Знай, що всі ми повинні робити своє діло, якщо хочемо жити тут щасливо. До речі, дещо треба тобі зробити вже зранку, — сказала мама.

Тата ще не було дома. Свою роботу ми зробили. Почало сутеніти, і вигляд мами і дідуса казав, що вони журяться однаково зі мною.

— Петрику, дідусю, — обід готовий! Зварила я вареники з свіжою картоплею і капустаю! — сказала мама, дивлячись як ми зближались до столу. Мама шептала: "Іване, куди ж ти пішов?"

— Знамениті вареники! — викрикнув дідуньо.

— А що там? Щось чи хтось біля дверей. Може то тато! Але треба бути уважним, якщо то тварина. Що мені робити? — непокоївся я. Але добра мама була вже при дверях. Там була тільки миша. Може б ми почали розважатися? Я буду співати і дідусь почав.

— Ні, дякую! Не можу більше, ні дякую! — перервали тишу мама і я одночасно. Ми розмовляли при обіді, а більше мовчали.

До дверей знову хтось постукав, тим разом голосніше, виразніше. Це мусить бути тато!

Так це був він.

— О, який я щасливий! Ти нарешті прийшов. Де ж ти був? — викрикнув я з радості.

Коли ж я відчинив двері, великий біль огорнув нас усіх.

— Іване, мій Іване! Хто ж тобі заподіяв смерть? — плакала мама, припадаючи до тата.

— Сину мій, сину! Чому ж це сталося нам? Ти зазнав уже війни, недуг, голоду! Як це могло статися? — стогнав дідуньо, простягаючи далеко свою палицю.

За хвилину почувся стукіт у двері знову. Цим разом був індіанин. Ми думали, що він постріляє нас усіх, але, на велике наше здивування, він тихо промовив. Оповів, що близько тисяча кроків від нашої садиби французькі купці продали дві пляшки лікеру за обережок хутер. І один індіанин впився та почав стріляти навколо себе. Тато в тому часі вів переговори. І ось п'ять відважних індіан, три жінки — тубілкі і двоє дітей було вбитих.

— Ми зрозуміли, — сказала мама ледве чутним голосом.

Козаки і Латайське плем'я зробили договір — будуть собі допомагати в потребі.

Багато колообігів місяця проминуло. Нас флотилия українського корабля забрала назад в Україну. Ми досі не забули наших приятелів у "червоних масках," які випадково забили мого доброго тата. Він мав би тепер сімдесят років. Я маю тепер троє дітей, вісім внуків і чотири правнуки. Усі вони знають цю подію, як пальці на своїх руках.

Юнак Петрик Вандергайден, Торонто



"ПЕРШІЙ КОЗАК В АМЕРИЦІ"

Молодий українець Денис і група козаків втікли до Нової Землі (Америци) з України, щоб не бути в польському полоні. Коли вони припливли до Америци, привітало їх одне індіанське плем'я. Пізніше інше плем'я украло Дениса. У тому племені була стара індіанка Іноза. Вона втратила в битві свого сина й тому заопікувалась Денисом як сином. Індіани навчили хлопчика їздити на коні, стріляти з лука й діставати вогонь з губки і каменів.

Іноза знала, як Денис хотів поїхати на-

зад до своїх людей-козаків. Індіанка вночі дала йому Білу Зірку — найшвидшого коня, і малу скриньку й сказала не відчиняти її лише у випадку великої потреби.

Втікаючи на коні, Денис пригнався до широкої ріки. Тут небезпечно плем'я індіан зловило Білу Зірку, а Денис зламав ногу. Але, на щастя він зустрів у цьому племені Набі — молоду індіанку. Вона взяла його до приятельних індіан, які його занесли до великого "ті-пі" й поклали біля вогню. Ці індіанці, стали добрими Денисовими приятелями.

Час летів і сталося щось нове близько козацької оселі. Прибули французи й відразу збудували фортецю. Майже щодня до них приходив Денис. Він навіть навчився французької мови. Проте, життя не було без небезпек. Сусіднє плем'я індіан, яке жило недалеко від козаків, викрало Набі. Вони також спалили першу французьку фортецю, напали на приятельне до козаків плем'я й палили їх оселю.

Французи збудували нову фортецю біля Батька Вод (ріка Оттава). Під час однієї прогулянки Денис і його новий приятель Ораяг знайшли малу дівчинку між квітами. Дівчинку відкрив Денисів пес Вовк. Ораяг відразу почав годувати дівчину ягодами, а Денис залишивши його з дівчиною, пішов на полювання. За той час мама дівчини прибігла й, думаючи, що Ораяг украв її дитину, стрілила в нього. На щастя не забила, а тільки ранила хлопця. Виявилось, що мама дівчинки була українкою, доня її називалася Улянка. Всі разом пішли до козаків.

Коли Улянка виросла, Денис одружився з нею. Став також отаманом нової французької фортеці.

Ця книжка, хоч дуже довга, але дуже цікава. Мусить бути цікава, коли я її читав не цілий рік, а багато-багато швидше.

Юнак Петрик Вандергайден, Торонто

ЗЕМЛЕЮ УКРАЇНСЬКОЮ

Цей твір написав Борис Антоненко-Давидович при кінці двадцятих років, коли в українській літературі було велике відродження.

У цій книжці є вісім оповідань. У кожному з них автор пробує пригадати українцям, щоб вони плекали українську мову і культуру. З гострою іронією автор пише про українців, які "схрунили" або "змалоросили". В деяких оповіданнях автор (в першій особі) шукає когось, хто правильно говорить по-українському.

Пишучи в першій особі, автор оповідає, як він відвідував місця, де жили козаки і як вони жили і де вони воювали. Відвідує Канів, щоб душею розмовляти з Тарасом Шевченком про несправедливість в Україні, як українці не зважають на свою рідну мову й цураються українства.

В оповіданні "2х2=4?" автор показує, як в кожній країні громадяни мають право вживати свою мову і плекати свою культуру, але такого нема в Україні. Навіть у самій столиці, в Києві, говорять переважно по-російськи. Говорять по-російськи або тому, що їх примусили, або, щоб підлеститися до москалів.

Мені ця книжка подобається тому, що вона з'ясовує українцям, яке становище рідної мови в Україні.

* * * *

Тамтого року восени моя бабуса, пл. сен. Галина Пісецька, була в Україні. У Києві вона відвідувала письменника Бориса Антоненка-Давидовича, з яким бабуса листується вже пару років. Він передав для мене кілька українських книжок.

До цього часу я нічого не читав Антоненка-Давидовича і постановив щось з його творів прочитати. Було під рукою "Землею українською" і я цю книжку прочитав і тепер пишу рецензію.

Через цю книжку я дуже захопився літературою 20-их років.

Юнак Андрій Винницький, Торонто



ЗУХВАЛИЙ ЗАЄЦЬ

Характер був у Зайця, наче шовк,
Вклонявся низько, як проходив Вовк,
За метрів сто здійнявши напелюха.
А от сьогодні Заєць прошмигнув
Повз Вовка мовчки й вусом не моргнув —
З погордою проніс великі вуха.
Чом став зухвалим боягуз малий!
Прочув, що Вовка із поста зняли...



ВИСТАВКА КАРТИН КАТЕРИНИ КРИЧЕВСЬКОЇ РОСАНДІЧ У МОНТРЕАЛІ



Дня 12-13 березня 1977 року в Монтреалі відбулася виставка картин художниці Катерини Росандіч.

З цієї нагоди загостила до нас сама малярка.

На відкритті о. І. Гаврилук, парох церкви Успіння Божої Матері, де відбулася виставка, привітав малярку від Монреальської громади і від своєї парафії.

Катерина Кричевська Росандіч народилася 1926 року в родині українських малярів.

Її батько Василь і мати Олена також мистці-малярі. Дід, Василь Григорович, був визначним малярем, архітектором, знавцем народного мистецтва, графіком, кінодекоратором і творцем українського національного стилю в малярстві.

Його брат, Федір Кричевський, цікавий імпресіоніст, маляр з буйною уявою, який, як професор Української Академії Мистецтва, виховав ціле покоління молодих мистців.

А дядько, Микола Кричевський, визначний аквареліст, який від двадцятих років жив у Парижі, своїм теплими акварелями виробив собі ім'я на французькому мистецькому полі.

Виростаючи в такій мистецькій атмосфері, Катруся Кричевська вже змалку почала малювати, спочатку під керівництвом своїх батьків, а згодом у Київській Художній Школі.

Виїхавши на еміграцію, Катруся навчалась мистецтва в Художньо-Промисловій Школі в Празі, а також в Гайдельберзькому університеті в Німеччині.

Перші свої роботи, малярка почала виставляти ще в Києві в 1943 році. А потім в 1945 році вона здобула другу нагороду на Міжнародній Виставці Мистецтва.

Основна тематика мисткині — це акварельні пейзажі. У багатьох своїх пейзажах вона зображує людські персонажі, які значно оживляють краєвиди.

Без сумніву, розглядаючи сюжети, наголовки, і акварельну техніку, поверховно можна припускати, що Катерина Кричевська могла підпасти під всевладний вплив свого дядька, Миколи, але ці впливи лише частинні.

В її акварелях є широкий кольористичний діапазон, хоча кольорами вона часто оперує ощадно. Дуже вміло передає глибину пейзажу й безмежний горизонт.

Малярка передає кольори і перспективу повітря з глибокою інтуїцією. Вона теж майстерно оперує гвашем та олією.

Аквареля — це стихія нашої малярки. А слід пам'ятати, що аквареля, один з найстарших і найшляхетніших засобів малярства, належить до найтрудніших технік. Бо коли олією, темперою чи гвашем можна без особливих труднощів змінювати кольори чи тони, акварелею це повинен мистець досягнути одним неповторним мазком пензля, а для того мисткиня чи мистець мусить мати сильно розвинену інтуїцію. Тому в останніх часах мистці рідко послуговуються акварелею і вживають легших засобів. Катерина Кричевська Росандіч належить до небагатьох акварелістів і в тій техніці чітко відрізняється на тлі українського мистецтва на еміграції. В основі вона реалістка.

Наша художниця у своїх творах тісно пов'язана з батьківщиною, про що наглядно свідчать її твори.

В 1949 році малярка напостійне оселилася у США. Проживає тепер зі своєю родиною: чоловіком Драгом і донькою Ладою в Монтані В'ю, Каліфорнія.

пл. розв. Романна Бачинська

А що ви на це?

ЯК ПОЧУВАВ БИ СЕБЕ ТАРАС ШЕВЧЕНКО, ЖИВУЧИ В ТЕПЕРІШНІХ ЧАСАХ?

Таке питання дала у Школі Українознавства вчителька — пластунка сеньйорка Е. Г. і просила учнів викласти свої думки на письмі. Цікаві та зворушливі часом відповіді на це питання дали молоді учні-пластуни, юнаки й юначки, тож декотрі з них подаємо нашим читачам.

«Т. Шевченко був би дуже здивований, що світ так далеко пішов у техніці й науці, але був би дуже сумний, що до того часу Україна ще не є вільна,

Шевченко міг би писати свої вірші у газетах, та що він хоге. Він також був би здивований, що люди уже ходили на Місяці, що є великі авта і великі будинки».

«Коли б Т. Шевченко жив у теперішніх часах, то він був би дуже сумний, що в Америці багато українців, а головно молоді люди не вміють правильно говорити українською мовою, а рівночасно не знають нічого про українську історію, культуру та звичаї. Як би Шевченко поїхав на Україну, він би сумував також, бо росіяни замикають українські школи, нищать церкви і могили. Свідомі українці сидять по тюрмах, а ги вони догекаються волі?...

«Якби Тарас Шевченко жив нині, то він би був дуже сумний, що Україна ще не є вільною, а далі під Москвою, а українці сидять по тюрмах і Сибірах, як колись.

Я думаю, що Т. Шевченко був би приємно здивований, що українці в Америці й Канаді побудували так багато церков і шкіл, що всі діти належать до Пласту або СУМА і так вгаються багато про Україну. Йому подобалося б, що українці зберігають свої свята, діти ходять з колядою і співають гагілки, а українські мами вишивають зудові вишивки і ними прикрашують свої хати. Шевченкові сподобалося б, що українці не забувають, ги вони сини».

«Якщо б Шевченко жив у теперішньому часі, він був би дуже, дуже нещасливий. Він би базив, що Україна ще не є вільна. Він співгував би, що стільки мільйонів українців розкинені по цілому світі. Українці сьогодні погодилися з фактом, що ми не маємо своєї сво-

бідної батьківщини. Може, Шевченко своїми віршами міг би нас пробудити до більшої охоти запалу боротися за вільну Україну?

Я думаю, що Шевченко був би дуже здивований нинішнім поступом техніки. Напр. авто, радіо, телевізор, телефон, холодильник — це все резі йому незнані. Але його це б напевно все цікавило, а вже найбільше напевно захотіла б його машинка до писання, на якій він все б міг писати.

Дуже жалую, що Шевченко не живе між нами нині. Я б хотіла заізнатися з ним і сти-снути його руку».

А що Ви на це, любі читачі "Юнака"? Як Ви уявляєте собі Шевченка, живучого в 1977 році? Може, напишете нам?



СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
НАУКОВО-ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД
ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА НОВАЛЕВИХ



проголошує

1. ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС на історичну повість або оповідання.

Згідно з бажанням фундаторів, твір повинен мати позитивне, державницьке навітлення, при чому тему можна зачерпнути з будь-якого відтинку української історії.

Реченець конкурсу: **31 грудня 1977.** Нагорода за найкращий твір: **400 дол.**

Твори повинні бути написані на друкарській машинці у трьох примірниках. Допускається до конкурсу теж твори, які вийшли друком у 1977 році. Твори, підписані псевдонімом, повинні мати теж залучений конверт із прізвиськом автора. Склад журі буде поданий пізніше.

2. НАУКОВИЙ КОНКУРС на історичну працю (монографію)

Темою може бути будь-який відтинок історії України. Рукопис повинен бути принайменше на 100 стор. машинопису. Друковані наукові твори будуть теж братися до уваги.

Нагорода за найкращий твір: 400 дол. Реченець конкурсу: **31 грудня 1978.** Склад журі буде проголошений пізніше.

Твори обох конкурсів надсилати на адресу:
Ukrainian National Women's League of America

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003



Програма Головних Булавних УСП

У квітневому числі "Юнака" ми помістили звернення до старшого пластуна головного булавного УСП ст. пл. Бориса Сірського. З уваги на те, що частина наших читачів із старшого юнацтва вже тепер цікавиться завданнями і програмою в УСП, сьогодні містимо зміст програми ГБ УСП, так як її подав ст. пл. Б. Сірський.

ПРОГРАМА ГБ — УСП

Завданням старших пластунів є пізнати друзів свого оточення, їхні здібності, зацікавлення і знайти спосіб заангажувати їх у пластовому житті, а також і в організованому суспільному житті.

Тому мета Головної Булави УСП є розширити по цілому світі іскру пластової дружби — по всіх закутинах континентів, — де живуть українські пластуні.

Наш заклик є ПІЗНАЙ ОДИН ОДНОГО. Пізнавайте себе — пізнавайте нових друзів — помагайте один одному — помагайте тим, що в біді в далеких країнах. Ми простягаємо руку дружби і допомоги тим пластунам, які не можуть через обставини допомогти собі. Щоб здійснити нашу мету, наша програма буде складена з наступних частин:

ЗУСТРІЧІ УСП

1. Щоб дати змогу Вам пізнати один одного, заплановано на наступні 3 роки дві Світові Зустрічі УСП і один Загальний З'їзд. Цього року перша з черги Світова Зустріч відбудеться на терені США.

Закликаємо всіх пластунів у віддалених країнах започаткувати відповідний фонд, щоб принаймні за три роки, на Х-ий З'їзд УСП прибули репрезентанти кожної країни, де живуть пластуні. Ми змагаємо до того, щоб перший раз в історії Пласту репрезентанти всіх країн зібралися спільно на З'їзді УСП. Ми віримо, що кожна країна поставиться поважно до нашого прохання. Наша булава готова, хоч частинно, допомогти фінансово тим країнам, які не зможуть покрити всіх коштів.

2. МЛК — Міжкрайовий Листовний Клуб
Дорогі Друзі Пластунки й Пластуні!

Як ви знаєте, ми розкинені по цілому світі, по всіх країнах і континентах, відділені широкими океанами і кордонами.

Тому перед нами велике зобов'язання, а головню працювати і змагати до того, щоб

була єдність українського Пласту як організації, щоб була єдність української пластової ідеї.

Щоб виконати це завдання, Головна Булава УСП і Курінь УСП "Гайдамаки" закликає всю пластову молодь (новаки, юнаки, старші пластуні) ширити іскру пластової дружби у формі Міжкрайового Листовного Клубу, під гаслом "ПІЗНАЙ ОДИН ОДНОГО" по всіх закутинах, де живуть українські пластуні.

Форма цього МЛК виглядатиме так:

Де Ви б не жили, в далекій Австралії, Аргентині і т. д., напишіть коротенького листа або пришліть поштівку з наступними інформаціями: ім'я, адреса, з ким Ви хотіли б листуватися (з юнаком, новачком, старшою пластункою і т. д.) і з котрої країни. (Як не знаєте кого, то ми для Вас виберемо). Все це слати на адресу: **Mr. Borys Sirskyj, 336 Batavia Place, Waterloo, Ontario, Canada N2L 3W2**

Ми постараємося придбати для вас листовного товариша і за якийсь час на Вашу адресу пришлемо листа з відповідною адресою.

Цим способом міжкрайові контакти повинні зміцнитися. Через ці листи пізнаєте нових друзів, їхнє життя та їхню країну. Але пам'ятайте одне, Дорогі Друзі, що не кожний пластун є щасливий, не кожний пластун має все те, що потрібне для життя. Помагайте один одному, помагайте тим, що живуть у біді, і я знаю, що тоді ми досягнемо ідею добра, краси, братерства, справедливості в українській громаді. Вашою заплаатою буде велике духовне задоволення, що Ви виконали, хоч частинно, свій пластовий обов'язок.

Працюючись з Вами, кличемо до Вас: — ширіть цю іскру пластової дружби до всіх закутинках, де живуть українські пластуні. Розпалюйте великий вогонь пластової дружби на добро Пластові й вірність нашому Українському Народові.

3. Науковий фонд УСП

Тому що багато з наших друзів живе в бідних країнах світу і не може дозволити собі фінансово дійти до вищих студій — Г Булава УСП започаткувала Науковий фонд УСП. Ми вважаємо, що нашим обов'язком є допомогти тим пластунам, що живуть у біді, допомогти тим друзям, які не мають того, чого потре-

бують для щоденного життя. Тому закликаємо всіх пластунів по цілому світі організувати збірки на збільшення нашого фонду.

Якщо ми допоможемо навіть одному бідному пластуніві й збережемо його в нашій громаді — тоді ми досягнемо ідею добра, братерства й справедливості.

За інформаціями пишіть на адресу:

Ihor Burachok
183 Humbercrest Blvd.
Toronto, Ont. M6S 3B8

4. Газетка УСП

Щоб зміцнити контакти з усіма країнами, починаємо газетку виключно для старших пластунів. Просимо всіх крайових референтів назначити пресових референтів до нашої газетки, щоб ми могли мати ширший форум зв'язків. Також і закликаємо всіх пластунів до цієї газетки. ЦЕ ВАША ГАЗЕТКА.

Прощаючись з Вами, кличемо до Вас:

Ширіть цю іскру пластової дружби по всіх закутинах, де живуть українські пластунни.

Пізнавайте один одного — допомагайте один одному — допомагайте тим, що живуть у біді, і я знаю, що тоді ми досягнемо ідею добра, краси, братерства, справедливості в українській громаді. Вашою заплаатою буде велике духовне задоволення, що Ви виконали, хоч частинно, свій пластовий обов'язок.

Розпалюйте великий вогонь пластової дружби на добро Пластові й вірність нашому Українському Народові.

З нашим пластовим привітом

С. К. О. Б. ! ! !

За Головну Булаву УСП

Ст. пл. Борис Сірський (Гайдамака),
головний булавний



Чи Тебе цікавить театр?

Пл. розв. Віра Чума, 16 р., "Гурток «Троянди»
2-ий К. УПЮ-ок в Нью-Йорку:



Я дуже цікавлюся театром і часто ходжу до ньюйоркських театрів, особливо тих, що називаються "оф-бродвей", бо вони ставлять цікаві речі. Мені особливо подобаються т. зв. "мюзікалс" чи оперетки. Театр дає нагоду людині перенестися у світ фантазії, ілюзії. Останньо я бачила п'єсу "Ек-

вус". Це психологічна драма. Особливо технічно вона була знаменита.

Змалку я належу до студії п. Лідії Крушельницької.

Пл. скоб Лярко Чолган, 18 р., 9-ий К. УПЮ-ів ім. Святослава Завойовника в Нью-Йорку.

Мене дуже цікавить

театр, особливо, коли я в школі брав як частину англійського предмету "Театри в Нью-Йорку." Минулого сезону я бачив цікаву драму "Стрімерс" — про в'єтнамську проблему. Дуже глибоке враження викликали в мене "Поргі енд Бесс" і "Корус Лайн." Ця остання п'єса особливо добре представила труднощі в житті артиста і непевність, успіхи й невдачі.



Мені подобалась вистава "Ой, не ходи Грицю," особливо співак Метропол. Опері Андрій Добрянський, який грав ролю Гриця. Я сам не думаю бути артистом — студіювати медицину.

**Чи Ви вже вирівняли
передплату на 1977 рік?
Зробіть це якнайшвидше!**



Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Розроблювання кращого шляху для поліпшення картини цілої дії системи робіт

Ми вважаємо, що Канада є одне з найкращих місць для життя і праці.

Вона не досконала, але часи ціняються, як і сподівання та потреби людей.

Є багато областей, де ми можемо внести покращення, якщо працюватимемо разом . . . у здоров'ї та безпеці на роботі . . . у якості трудового життя . . . у колективному торгуванні . . . у робітничій участі . . . у протегуванні проти несправедливості на роботі.

Ось чому федеральний уряд вніс новий широкий комплекс пропозицій:



Для покращання робочого оточення

- ☐ Новий національний центр робочої безпеки та здоров'я
- ☐ Новий національний центр якості робочого життя.
- ☐ Розширена дорадча служба
- ☐ Добровільний кодекс практики добрих промислових відносин
- ☐ Додаткове забезпечення для неспілкових робітників
- ☐ Організація спільних робітничо-керівних комітетів безпеки та здоров'я

Для покращання колективного торгування

- ☐ Сприяння торгуванню на широкій основі . . . торгувальні коаліції . . . менш роздібнені переговори
- ☐ Покращання процесування сертифікації . . . розбирання скарг

- ☐ Покращена служба примирення, посередництва та арбітрації

Для покращання робітничо-керівних відносин

- ☐ Сприяння учбовим спроможностям та нагодам для розвитку робітничої майстерності та знань у трудових відносинах
- ☐ Новий інформаційний центр колективного торгування

Для одержання
додаткової інформації
пишіть на адресу:
The Honourable
John Munro,
Minister of Labour,
House of Commons,
Ottawa.



Labour Travail
Canada Canada

Hon. John Munro, Minister

Труд у Канаді і Ви... Розроблювання
Кращого Шляху

ДВА БРАТИ

В молодості я дуже цікавився звіринним світом. І ось одного дня мої батьки привезли мені дві молоді сови, яким було шість тижнів. Я думав примістити їх у своїй кімнаті, та мама не дозволила, батько зробив залізну клітку і повісив її ззаду дому.

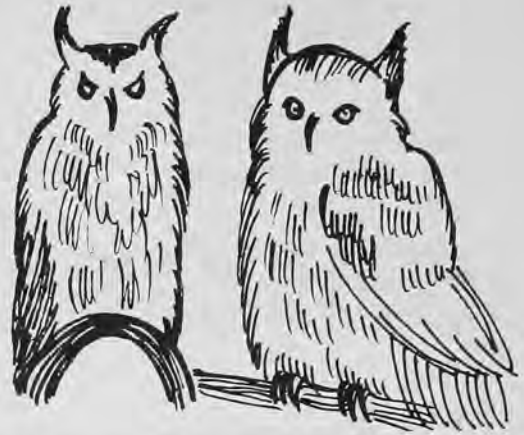
У клітці були лише кілька місяців. Коли вони привикли до місця осідку, я їх випускав політати, і вони знов верталися на своє місце. Одного разу, граючись з ними надворі, я десь відійшов і забув про них. Почувши себе залишеними, вони прилетіли до дверей кухні, своїми кігтями відчинили двері та влетіли до середини, розглядаючи зі здивуванням все навкруги. Характером вони не були однакові. Веп був спокійний і всім цікавився, Воль навпаки був нервовий і буйний. Одного літнього вечора, після сварки з нашим псом Мутотом, Воль відмовився злізти з курника та йти спати в свою клітку.

Навчившись розуміти совину вдачу, я майже цілу ніч не спав, бо боявся, що Воль натворить якоїсь шкоди. Воль у рідких випадках нападав перший. "Зброю" свою вживав для оборони або коли треба було наповнити черево. Наш пес Мут не раз терпів від нього. Під час великої спеки Мут забирався десь у кущі, вигребував ямку та й лягав прохолоджуватись. Але раніше він обходив двір і город, щоб переконавшись, що Воль спить. Та Мут не розумів, що Воль не спить часто. І коли пес ішов до обраного місця, Воль слідував повільно, короткими кроками за псом.

Як пес спав собі спокійно в холодочку, Воль тихенько підходив, розщиплював кігті та клав лапу на стегно Мута. Пес схоплювався зі скавулінням на ноги і круто повертався, щоб покарати напасника, але запізно. Воль вилітав на дерево та й задоволено вигукнував: "Гу! Гу! Гу!"

Коли я йшов до крамниці, Воль мене супроводив, але коли якась особа йшла напрооти, то мусіла зійти з дороги, бо інакше була б скандальна історія. Звичайно, більшість мешканців знали наших птахів, але бувало, що Воль і Веп нехотючи наводили паніку.

Трапилося так, що батьки постановили провести день над озером. Викотили відкрите авто, і нас шестеро: батько, мама, я, пес, і два "барони" зайняли кожен своє місце. Наші птахи люблять сидати на відчинену покриву



ку багажника, і коли авто їде, вони розпускають крила, як під час лету, та з радості починають дикий спів. Коли вже батькові було забагато співу, він починав трубіти. Мут сидів у багажнику, а що мав він очі сльозаві, то щоб охоронити їх від пилу, батько накладав йому окуляри мотоцикліста. Мут сидів собі та дивився перед себе через величезні окуляри. Коли ми проїхали частину дороги, нас зловив раптом дощ. Єдиний гараж, який був у поблиському селі, привернув увагу мого батька, і він поспішив туди заїхати. Гаражист у той час латав камеру і коли побачив клієнтів в авті, то зі здивування чи страху остовпів. Та коли Воль почав з дикими викриками стріпувати величезними крилами дощівку із себе, а Мут висадив з авта голову в окулярах, це вже було забагато. Гаражист застогнав і вибіг на вулицю, знявши руки до неба.

Вдома Воль часто прилітав до вікна і барабанив у шиби, щоб його пустити до кімнати. Мама вирішила оставляти вікно до вітальні відчиненим удень і вночі, щоб Воль міг залітати, коли захоче. Цього літа була спека, і Воль любив купатися в комашнику, а після купання прилетіти до вітальні і витріпувати із себе пилуку. Ми ледве його зупинили та випроводили надвір.

Коли сови мали вже по три роки, ми, виїжджаючи на місяць з дому, віддали сусідові клітку зі совами, щоб він їх кормив. Я на кожного почепив оброчки з алюмінію з адресою. Та недовго вони були в клітці, бо заскукали за своїми господарями. Десь на п'яту ніч Веп хотів вилізти з клітки і задушився. Через тиждень Воль, зігнувши ґратку, вилетів з клітки та й літав по далеких околицях. Коли ми повернулися, то довідалися, що його застрілив мисливець.

З французької переклав М. Грушецький

З ПРАКТИЧНОГО ПЛАСТУВАННЯ

ЗАПАЛЮЄМО ВОГОНЬ...

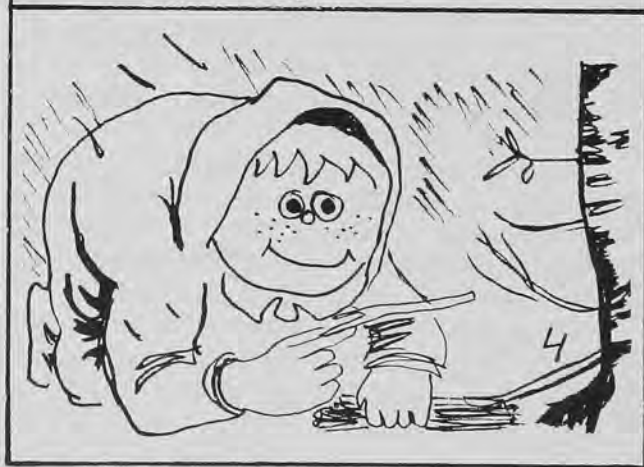
Із запаленням вогню в таборі звичайно найбільше клопотів. Бо і ріще вогке, вітер дує у злий бік, сірники не засвічуються і вправи у юнацтва немає. Здається, ніде не пролляли наші юначки та юнаки стільки сліз, як біля запалювання вогню чи ватри.

Тому добре ще раз і ще раз пригадувати, що треба зробити, щоб вогонь загорів та справді, без чарів чи помочі і без диму та гірких від нього сліз.

1. Перед виїздом до табору треба приготувати собі у металевій або іншій коробці (але не у звичайній від сірників!) відповідно сірники. Кожний сірник треба замочити у гарячий віск, а як висохне, вкласти у коробку. Це допоможе вам мати справді довготривалі сірники до запалювання вогню.

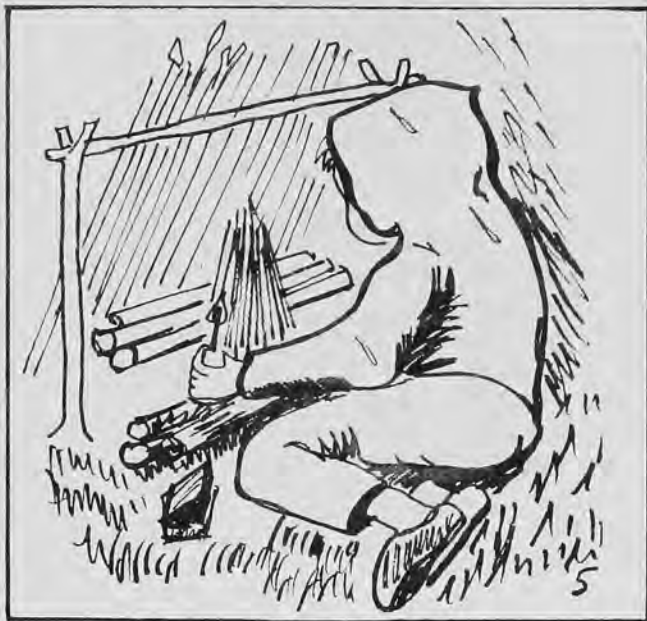


2. Будування вогню в таборі треба зачати від призибання хмизу (зн. галуззя із листям) для охорони вогню від вітру.
3. Зробити з патикив опертя, на яке поставити зібране галуззя з листками (з тієї сторони, звідки віє вітер).
4. Назбирати жменьку сухих маленьких галузочок, не грубших від грубого сірника (найкраще позривати знизу дерева; коли збирати із землі, такі патики часто вогкі).



5. Ці маленькі галузочки поставити в піраміду, до середини якої вкласти скручений міцно кусок паперу або малий кусок свічки. По обидвох боках піраміди (тих, з яких віє вітер) покласти декілька більших кусників дерева для охорони.

6. Коли вогонь загорить, додати спершу ще кілька малих сухих галузок, щоб підситити його силу.



ЧОМУ ЇХАТИ ДО ТАБОРУ? (Із гутірок Основнина Пласту — Дрота)

- Помоему таки так, відпочинок, то відпочинок, не треба тих впорядків, звітів, гутірок. Коли б виспатися, добре поїсти, щоденно купатися, вигріватися на сонці, от що, а все інше на що воно здалося?
- Невжеж ти, — кажу, — думаєш, що цей табір улаштовують та удержують таким коштом праці та грошей на те тільки, щоб ти, Іван Михайлович, добре відпочив, купався, вигрівався на сонці? Така то ти важлива особа, що всі тільки дивляться, щоб тобі догодити?
- Учуся, працюю стільки місяців, то розуміється, що належить мені відпочинок.
- Безперечно, — відповідаю, — можеш собі цей відпочинок і вигоду влаштувати, але не коштом і заходами громадянства. На це він мені офензивно:
- А чи громадянство не зобов'язане дбати про відпочинок, вигоди, здоров'я своїх дітей, своєї молоді? То громадянству не буде з цього користи, коли я відпікну, а потім буду вчитися далі і вивчуся на якогось інженера, лікаря, учителя чи іншого фахівця?
- Не виключене, — я спокійно завважив, що громадянство, а може окремі громадяни з того скористають, але не забудь, що

потрібно в майбутньому організованій користі від молоді.

- Не розумію, — відбуркнув нетерпеливо.
- Власне, що не розумієш слова "організовано." Громада безперечно потребує і інженерів, і лікарів, і інших фахівців, але таких, що почували б себе дійсно членами своєї спільноти, членами, сказати б, великого товариства, великої організації, великої родини.
- В яким же це зв'язку з тим, що я в таборі хочу відпочити, а не мучитися тими впорядками?
- Постривай хвилину, — відповідаю, — бо тобі, бачу, все це неясно, у якому відношенні одиниця до громади. Скажім, що такий фахівець вибивається у своїй професії, заробляє добре, але не має ніякого відношення до української громади. Ми вже мали багато таких відомих людей, про яких аж по їх смерті довідувалися, що вони українці. За життя ці люди з українством не мали нічого спільного і не шукали зв'язків з українською громадою. Ці люди при всій своїй фаховості не подумалися і не зрозуміли, що людина без організованого зв'язку з громадянством, без своєї нації, без прихильності до якогось народу,

як одиниця на світі не корисна ані чужим, ані своїм.

— А при чому тут табір? — спитався глузливо.

— При тому, — вияснюю, — що замолоду не одному важко це зрозуміти. Пластовий табір — це проба громадського співжиття. Разом з пластовим табором як цілістю навіть ти і я, і ми всі, і десятки, сотні хлопців чи дівчат, хоч малі ми ще, а щось значимо, щось собою представляємо, якусь одну організацію, сильну, здорову, вартісну частину нашого народу. Чим краще зорганізований наш табір, тим він кращий. Погано зорганізований — не варт називатися табором.

Бувають пластові табори — не табори, а збіговища без ладу і мети. А організованість табору це — раннє вставання, це збірка на свисток, це той звіт у поставі на "струнко" і ці впоряди, і гутірки, і все інше, що добре виконане дає сильне відчут-

тя приналежності до одного спільного організму.

— З яким захопленням і переконанням говориш. Починаєш і мене переконувати. Але треба, щоб усі учасники пластових таборів зрозуміли, що таборові вимоги, приписи, накази, спорудження, все це речі не дрібні і не зайві, але буває...

Я йому перебив.

— Знаю, що бувало і буває і такий лише добрий пластовий табір, де всі з переконанням виконують своє діло — це кузня характерів. Але писані правила не творять табору. Табір під добрим і свідомим завдань проводом має свого духа, має свою таємну мову, якою промовляє навіть до глухих. Цей дух являється в тиху вечірню пору, коли ясне поум'я ватри чарівною силою з'єдинить у собі розмріяні погляди всіх і зосередить на одну ясну ідею. Цей дух тоді діє і не одного переконує краще, ніж я тебе словами.



ВИШКОЛИ ДЛЯ ЮНАЦЬКИХ ПРОВІДНИКІВ!!!

"ШКОЛА
БУЛАВНИХ"

МІЖКРАЙОВИЙ ВИШКІЛ ПРОВІДНИЦЬ ТАБОРІВ ЮНАЧОК "ШКОЛА БУЛАВНИХ" відбудеться влітку від 30 VII до 13 VIII в горах Кетскіл, біля місцевості Гантер, стейт Нью-Йорк, США.

Вишкіл починається кореспонденційною підготовкою та письмовим іспитом у місяцях травень — червень.

Звертаємо увагу всім кандидаткам на цей вишкіл, що він особливо інтенсивний і вимогливий. Тому на нього повинні зголошуватися лише ті пластунки, що закінчили принаймні 16 років, відбули успішно декілька звичайних пластових таборів, добули ступінь розвідувачки, а ще краще вірлиці, та мають провідницькі здібності для праці з юнацтвом.

Оплата за вишкіл цього року — 100 ам. дол. та 10 ам. дол. вписове (яке не звертається). Доїзд до табору оплачують самі учасниці.



"ЛІСОВА
ШКОЛА"

МІЖКРАЙОВИЙ ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР "ЛІСОВА ШКОЛА" відбудеться в літі 1977 року в часі від 30 липня до 13 серпня в горах Кетскіл, коло місцевості Гантер, сейт Нью-Йорк, США. На табір приймається тільки 24 пластунів з-поміж тих, які найкраще закінчать кореспонденційний курс. Оплата за перебування у таборі 100 ам. дол. та 10 ам. дол. вписового (яке не звертається). Доїзд оплачують учасники самі.

Завданням "Лісової Школи" є підготувати бунчужних та булавних для таборів юнаків. Ця підготовка складається з двох тижнів інтенсивної практики в провідництві та інструкторстві. Темп вишколу вимагає багато зусилля і заправи, тому до цього табору повинні зголошуватися старші пластунки або юнаки, які мають ступінь розвідувача (побажано скоба) та закінчили 16 років (побажано 17).

Кореспонденційна підготовка до табору і письмовий іспит є у місяцях травень-червень.

УВАГА! УВАГА! Карти зголошень на ці вишколи одержали всі станиці в США і Канаді у місяці березні 1977 р.



Балабай таборник,
Працювати він не звик.



Трублять вранці, щоб ставати,
Коли хочеться так спати.



Ой, біда на кожному кроці,
Кажуть митися в потоці!...



А найменше мають слави
Всі ці з руханкою вправи.



По обіді тут уже ти
Не допросишся "репети".



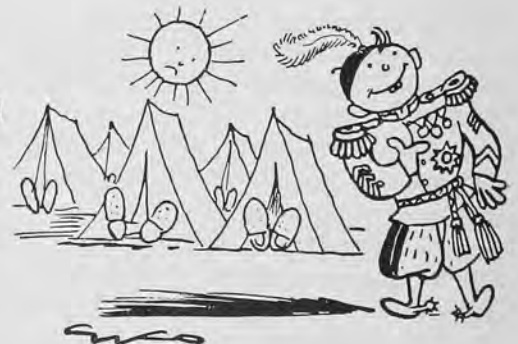
А хоч серце в тебе хворе,
А тут кажуть йти у гори.



А на стійці як стояти,
То не можна задрімати.



Провідник тут ні до чого!
Все бере він надто строго.



Як би був ним Балабай,
То б у таборі був рай.



ПЛАСТУНКИ В НЬЮ-ЙОРКСЬКІЙ ПРЕСІ



Один з репортерів популярної "на долині" міста Нью-Йорку газети "Гремерсі Геральд" помістив у ній обширний допис про життя українців у Мангеттені. Він з признанням підкреслює, що українська молодь, хоча роджена вже в Америці, але постійно говорить між собою українською мовою, а англійську, хоча знає її бездоганно, вважає "другою

мовою." У своїй мандрівці по Другій Евеню репортер зупинився м. і. також у пластовій станиці, де мав розмову із станичною пл. сен. Іриною Куровицькою та гуртком юначок, що саме мали свої зайняття. Розуміється, він дістав від них вичерпні інформації про Український Пласт, які подав своїм читачам. Після розмови з нашими пластунками та після

відвідин в Українському Музеї, як теж у школі св. Юра, репортер з переконанням написав, що українці в Нью-Йорку, а зокрема молоді, ніяк не піддалися злиттю з американцями, що вони горді на своє українське походження, свою культуру й традиції і з успіхом їх продовжують. На знімці в "Гремерсі Геральд" бачимо юначок Віру Чуму, О. Куровицьку і Лесю Галів при вишиванні у Пластовій Домівці.

ДРУГИЙ "ВЕЧІР ЮНАКА" В НЬЮ-ЙОРКУ

18-ого лютого ц.р. в Нью-Йоркській станиці відбулася незвичайна імпреза — це другий вже "Вечір Юнака." Ми хотіли знати погляди юнацтва на цю імпрезу і вирішили перевести інтерв'ю. Ось іде одна пластунка...

Ми: Перепрошуємо... Бачимо, що ти була на "Вечорі Юнака," і хочемо поставити тобі кілька питань. Можеш відповісти нам на них?

Пластунка: Добре, але чи можемо підсту-



Ст. пл. Ромко Юзенів при мікрофоні заповідає. Ст. пл. Андрій Юзенів зараз показуватиме пантоміми



Впорядниці Доня і Христя також прийшли на "Вечір Юнака."

Пл. уч. Соня Кульчицька читає цікавий допис з "Юнака."

пити ближче до тих столів? Я не хочу втратити нагоди спробувати тих смачних канапок і тортів, що їх приготували "Верховинки"...

Ми: Добре. Ми також можемо щось перекусити. Ну, починаємо. Чи ти можеш сказати нам, хто zorganizував цей вечір?

Пластунка: Знаю, знаю. Ті, що придумали й влаштували перший "Вечір Юнака" минулого року — **Курінь УПС "Верховинки."**

Ми: А хто проводив цим вечором?

Пластунка: О, програмою проводив той славний комедіант, ст. пл. Ромко Юзенів. Він заповідав поодинокі точки, які були переважно з давніх чисел "Юнака."

Ми: А хто ж читав ті дописи й вірші з "Юнака"?

Пластунка: Пластунки й пластунки — діти "Верховинок."

Ми: Чи може була там редакторка "Юнака"?

Пластунка: Так, на початку вечора редакторка подруга Кузьмович розповіла про різні, цікаві пригоди, які трапляються редакторам "Юнака," і закликала нас усіх читати і дописувати.

Ми: Дуже дякуємо тобі. Тепер ще хочемо почути про враження від пластунів. (Ха-ха-ха-!). Ось іде якийсь пристійний пластун. — Друже, скажи нам, яка точка тобі найбільше подобалася?

Пластун: Гм-м-м... мабуть, ті дівчата з Трентону під опікою подруги Ніни Самокіш. Вони співали ніби соловейки. Але всі точки були веселі.

Ми: Чи були ще якісь точки, які вирізнялись?

Пластун: Так, були. Дивлячись на гумористичний аспект Вечора, я б сказав, що ст. пл. Андрій Юзенів відмінно виконав свою точку "Пантоміми," мало поступаючись перед великим Марселем Марсо...

Ми: Дякуємо, дякуємо... Ось бачимо нашу знавчину мистецтва — Дзвінку Фортеп'янінку. Ловимо її і тягнемо в куток.

Чи були ще якісь точки, крім деклямацій, оповідань і пантоміми?

Дзвінка Фортеп'янінка: Крім співочого гуртка пластунів з Трентону, був ще юнак Нестор Титла з Пасейку. Він загостив на цей вечір з двома піснями при акомпаніменті бандури. Дуже гарно, дуже гарно... Чи я можу вже йти? Я чую щось ніби звуки "джітербаг"...

Ми: Чекай, чекай, Дзвінко! Ще одне питання! Як ти в загальному задивляєшся на "Вечір Юнака"?

Дзвінка Фортеп'янінка: Ми повинні абсолютно мати більше таких вечорів.

Ми: А що це за музику чути із залі?

Дзвінка: Ви не знаєте? Таж це Ньюйоркська пластова оркестра "Червона Калина" грає.

Ми: А чому? Що там буде?

Дзвінка: Вечірка-а-а! І всі запрошені. Ходім танцювати.

Я: Чекай.... я не знаю, як танцю....

Ст. пл. Ірка Івашко і ст. пл. Тамара Марчук

ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ СОЛІДАРНОСТІ В СІРАКЮЗІ

Згідно з дорученням ГПБ, це вже вдруге відзначила пластова молодь спільно з молоддю СУМА день 12 січня як **день солідарності** з українськими політичними в'язнями. У сам день 12 січня молодь провела цілоденну голодівку, але з огляду на великі сніжні завії спільні сходини членів обох організацій відбулися щойно 21 січня.

У програму сходин входило: 1. Відспівання Українського Національного Гімну, 2. Вступне слово (пл. сен. Марія Логоза), 3. Відчитання статті про День Солідарності Українських В'язнів (виховник СУМА Павло Ткач) 4. Звернення ГПБ до юнацтва в справі голодівки 12 січня (станичний пл. сен. Роман Шаран), 5. Ва-



Зліва на право: Леся Гурська (Пласт), Маруся Луцан (СУМА), Наталка Шпичка (Пласт), Петро Луцишин (СУМА), Ліда Гвозда (Пласт), Стефа Годжан (СУМА), Славна Тимів (СУМА), Борис Гудзян (Пласт).

лентин Мороз: "Перший день" (пл. сен. Марта Кравс), 6. Звернення о. Василя Романюка (Павло Ткач, СУМА), 7. Василь Федоренко: "З останнього слова" (пл. сен. Левко Бачинський).

Після відспівання пісні "Виростеш ти, сину" (слова В. Симоненка), вірші поетів-в'язнів читали напереміню юнацтво Пласту і СУМА. Були відчитані такі вірші: 1. Валентин Мороз "Вірую" — пл. розв. Леся Гурська, 2. Михайло Масютко "До України" — Маруся Луцан, СУМА, 3. Сагайдак "Дорога" — пл. розв. Наталка Шпичка, 4. Михайло Осадний "Ян би і вік" Петро Луцишин, СУМА, 5. Невідомий автор "І завжди в моєму серці Україна" — пл. розв. Ліда

ПИСЬМЕННИЦЯ У. ЛЮБОВИЧ НА ВІДВІДИНАХ У ПЛАСТУНОК

У п'ятницю 4-го березня ц. р. на курінні сходи 2-го куреня пластунок ім. Лесі Українки в Нью-Йорку загощила письменниця і редакторка "Нашого Життя" Уляна Любівич.

Представляючи юначкам письменницю, зв'язкова звернула їхню увагу на те, що пані Любівич — пластунка, членка куреня "Ті, що греблі рвуть."

Пластунки приготувались до зустрічі, бо прочитали і обговорили на своїх сходинах поодинокі оповідання з книжки "Розкажу вам про Казахстан." Тепер представниці поодиноких гуртків розказували про прочитане оповідання та про те, що їм найбільше в ньому подобалось. Подруга Любівич була зворушена тим, що юначки підхопили правдивий зміст її оповідань.

Опісля подруга Любівич розповіла юначкам, як одного дня її з родиною більшовики заарештували і попровадили, як і багато інших родин у Львові, до поїзду, яким повезли їх далеко на заслання — в Казахстан. У Казахстані вони жили в тяжких умовах. Подруга мусіла там працювати на полі; тяжко було дістати харчі. Рятували їх посилення. Які одержували зі Львова. І нарешті, по сімох роках, після війни вона мала нагоду виїхати з Казахстану.

Подруга оповіла про пластові табори на "Соколі," де вона таборувала, і підкреслила, що життя у пластових таборах у великій мірі підготувало її і допомогло легше переносити труднощі на засланні. Вона завважила, що теперішні табори далеко вигідніші і свободніші, ніж ті, що були колись в Україні.

Юначки мали нагоду послухати одне ще недруковане оповідання письменниці. Це про "Забави у Львові" — спомин з часів, коли письменниця була ще юначкою. Ходила разом з іншими дівчатами на курси танців в Інституті ім. Лисенка і вчилася кроків до вальса, фокс-троу і навіть чарлстону. А вліті над Дністром відбувся водний табір "Чорноморців," а недалеко новацький табір, де подруга Ляся була сестричкою. Великою несподіванкою для місцевих панянок і їхніх матерів була поява на заставі пластунок в одностроях. Бідних сестричок майже викинули із залі, але прийшли "Чорноморці" і забавлялись із ними більше, ніж із панночками...

Опісля юначки заспівали подрузі Любівич пісню "Червона Рута." Вона завважила, що тепер юнацтво любить більше в романтичних ніжних піснях ніж колись. Зроблено спільну знімку для курінної хроніки, і пластовим гаслом "Скоб" закрито ці цікаві сходи, на яких на якийсь час пластунки перенеслися разом з письменницею у далекий Казахстан.

пл. розв. Віра Чума



ПЛАТУНИ У США — МОЖЕТЕ НАЗВАТИ ГОРУ, РІКУ ЧИ ОЗЕРО ПЛАСТОВИМ СИМВОЛОМ ЧИ ІМЕНЕМ

Америкаська преса подала недавно інформації, що кожний американський громадянин може з малим зусиллям, але з ініціативою назвати гору чи інше цікаве місце в природі іменем, яке подасть до федерального уряду. Якщо уряд на цю назву погодиться, вона буде у майбутньому виписана у всіх мапах та публікаціях про дану околицю.

Ось як треба зробити: Перш усього треба впевнитися, що гора, горбок, озеро, ріка, печера чи подібне місце в природі не має досі ніякої назви. Це найкраще ствердити на підставі мап та локальних історичних документів в місцевих громадах. Якщо назви немає, кожний може запропонувати якусь назву на це місце. Не можна лише пропонувати свого імени, чи іншої живучої особи.

Свої пропозиції треба висилати на таку адресу: Donald J. Orth, Executive Secretary of Domestic Geographic Names, USGS National Center, Mail Stop 523, 12201 Sunrise Valley Drive, Reston, Va 22092.

Крім пропозиції, треба подати мотивацію, чому саме пропонуєте таку назву, як теж добре залучити мапу із зазначенням місця, яке пропонуєте назвати.

Чи не цікава можливість для пластунів США назвати офіційно одну із пластових осель або інших близьких для пластунів місць таборування чи мандрівок? Аж насувається бажання, щоб "Вовча Тропа" чи "Новий Сокіл" чи "Писаний Камінь" залишилися постійно на американських мапах як доказ, що тут пластували і пластують українські пластунки. Отже пробуйте, пишіть, а може із завзяттям і послідовністю Вам це вдасться. Чи не було б гарно?

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

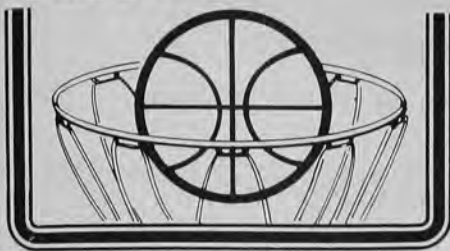
Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліцим і немічним членам; Стипендії і стипендіяна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишіть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСомюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСомюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

СПОРТ



ТРЕТІЙ ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР УСП І УПС У США

Курінь УСП "Чорноморці" влаштував 27 лютого 1977 р. третій відбиванковий турнір для членів куренів УСП і УПС в Гобокен, США у приміщенні Інституту Технології.

Перші місця та чаші, які уфундував Український Народний Союз добули:

1. в конкуренції пластунок дружини пластунок "Кожум'яки" з Пасейну, перемагаючи дружину з Ньюарку вислідом 8:15, 16:14 і 16:14.

Друге місце добула дружина з Ньюарку, третє місце юначки з Пасейну, четверте дружина куреня УСП "Лісові Мавки" з Нью-Йорку.

У конкуренції жінок взяло участь 6 дружин, крім вичислених вище ще дружини куреня УСП "Чортополохи" і дружина Пласту з Нью-Йорку.

2. У конкуренції пластунів **дружина Пласту з Ньюарку добула перше місце**, перемагаючи дружину УСП "Чорноморці" розрахунком 15:11 і 15:9.

Друге місце припало отже дружині А УСП "Чорноморці," третє дружині куреня "Лісові Чорти," а четверте дружині куреня "Червона Нагіна." У конкуренції чоловіків ставало 10 дружин, у тому теж дружина Осередку СУМА з Ірвінгтону.

Змаганнями проводив ст. пл. "Чорноморець" В. Темницький, а головним суддею був сен. пл. Юрій Ставничий, офіційний суддя Відбиванкового Союзу в США.

Крім чаш, що їх уфундував для першунів УНСоюз, змагунам дружин першунів були вручені нагороди, а за другі і треті місця дружини одержали чаші, що їх уфундували українські крамниці та індивідуальні особи з Ньюарку та Ірвінгтону.

Ст. пл. Рома Сохан

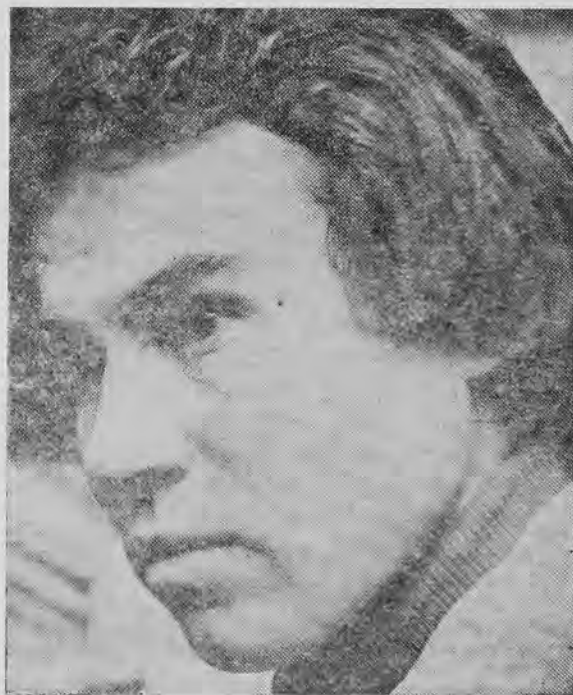
ЧИ БУДЕ ВИСТУПАТИ НА ОЛІМПІЯДІ В 1980 РОЦІ ІВАН ХАРАЛАМБІЙ?

Минає саме рік, як у часі Олімпійських Ігрищ у Монреалі широко стало відомим, що один із змагунів Румунії, українець Іван Хараламбій, "вибрав волю" і залишився в Канаді.

Він живе тепер в Інституті св. Володимира в Торонті і ним опікується Український Клуб Професіоналів і Підприємців, як теж Канадське Товариство Помочі Емігрантам.

Недавно в торонтонських газетах появилися дві статті про цього українського спортсмена. Хоча він завзято вправляє в надії, що зможе брати участь в канадській репрезентації на Олімпійських Ігрищах в Москві 1980 року — як досі, його участь у змаганнях як і його правне оформлення в Канаді ще натрапляє на великі труднощі, як подає канадська преса.

Але український спортсмен свobodно вияснює причину своєї втечі з румунської дружини. Хоча він змалку мав можливість тренувати веслування кену і ставав уже до змагань, маючи 12 років, він не міг змагатися як українець, але як румун, а навіть змінили його прізвище, щоб звучало по-румунськи. Українці в Румунії не мають ніяких прав — як і в Советському Союзі. Тому коли він побачив свободу, з якою українці можуть виступати та жити в Канаді, постановив тут залишитися. Тепер його українські друзі роблять усі можливі правні заходи, щоб Іван Хараламбій міг уповні використати цю свободу, за якою так



тужив, а з цим міг виступати як українець на черговій Олімпіаді. А наразі він бігає вулицями Торонта і тренує з веслувальним клубом на озері Онтаріо, вивчає англійську мову і чекає, що буде далі.

● Треба бути ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником свого журналу!

ЗАХИЩАЙТЕ ВАШИХ ДІТЕЙ ВІД ХВОРІБ ЧЕРЕЗ ІМУНІЗАЦІЮ

Ось що Онтаріо робить, щоб допомогти вам

Імунізація захищає проти поліо, дифтерії, кіру, рубелли (німецького кіру), великого кашлю, мумпса і тетануса (правця). Хоч часто треба зважати, що є "дитячі хвороби", це ніщо інше, а тільки менший кір, наприклад, може doprowadити до запалення мозку (енцефал), причина до сповільнення розвою тіла.

Тут в Онтаріо Міністерство Здоров'я пропонує вакцину й ваш Забезпечений Здоровий План (OHIP) платить гонорар лікарів за адміністрування цим.

Але відповідальність за імунізацію — щоб бути певним, що діти є захищені — залежить тільки від вас. Ваших дітей повинні ви імунізувати у вашого родинного лікаря. Або для шкільних дітей вживайте шкільної програми імунізації, пропонуваної Здравоохоронною системою.

Імунізація є швидка й корисна — вакцина проти всяких хворіб є часто сполучені. І самотньою дорогою контролювати ці хвороби є імунізувати можливо якнайбільше людей.

Зробіть **ваш** внесок — і подбайте певно, щоб ваші діти були імунізовані. Порадьтеся з вашим родинним лікарем, публічною медичною сестрою або місцевим урядником від здоров'я.

Дарувати брошуру "Імунізація є ваша відповідальність" ("Immunization is your responsibility"), можна отримати на основі картки, що показує, на яку хворобу ваша дитина має бути імунізована, і який її вік.

За вашим примірником пишіть до:

Health Resource Centre
Communications Branch
Ontario Ministry of Health
Hepburn Block, Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1S2

Dennis Timbrell,
Minister of
Health



William Davis,
Premier

Province of Ontario

О. Доріченко

У К Р А І Н І

Тобі останній подих мій,
тобі остання крапля крові,
ти зміст життя, мета всіх мрій
і вічне джерело любови.
Істоти людські заслабі,
об груди часу розбіються.

Тож розчини мій тлін в собі,
і в тебе я навік ввіллюся...
У полі маком зацвіту,
в Дніпрі я крапелькою буду,
край шляху терном я зйду —
і цим вже вічності здобуду...



Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. хар. Теофіля Пашковського

що відійшов на Вічну Ватру у Філядельфії
дня 6 лютого 1977 р.,
складаємо \$ 50.00 на пресовий фонд "Юнака"
по \$ 10.00 — д-р Ярослав Заліпський; інж. Ярослав Цюк;
по \$ 5.00 — пл. сен. Юрій Богачевський, пл. сен. д-р На-
талія Коропецька, пл. сен. Ірина Кравців, пл. сен. Воло-
димир Стефанишин, пл. сен. Марта Турчин, пл. сен. Ми-
рон Утриско, усі з Філядельфії, США

Замість квітів на могилу

св. п.

Ярослава Баглая

складаю \$ 10.00 на пресовий фонд "Юнака"
пл. сен. Богдан Оdejинський
Філядельфія, США

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

проф. Романа Бриковича,

який помер 26 березня ц. р. в Мотреалі
складаємо \$ 20.00 на пресфонд "Юнака" і "Готуйсь"
Христия і Стефан Шмотолохи
Сан Хозе, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. Івана Панькова

складаємо \$ 195.00 на Видавничий Фонд Пластових Ви-
дань
\$ 20.00 — П. Мигалюк;
по \$ 10.00 — В. і Х. Багрії, В. і Л. Гнатюки, М. і І. Гнатів,
Х. Гнатів, С. Нальба, Р. і А. Ковалі, І. Парнасевиц, С. і
О. Сабари, Р. і Е. Саведчуни, Осередок Праці УПС-ів;
по \$ 5.00 — В. і І. Божини, Н. Гаврачинська, В. Ільниць-
кий, О. і Л. Котовичі, С. і М. Корбутяни, А. і М. Мури-
нці, Д. Минитюк, М. і Е. Оброци, Н. Рослицький, Р. і О.
Сенчуки, М. Трусевич, М. і С. Залозецькі, Е. і З. Дене-
ги, А. Курдидин, о. і В. Нисілевські.

Усі з Вінніпегу, Канада

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що йй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ**

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detriot, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осере-
док для обслуги українців То-
ронта та дооколичних місце-
востей.

- книжки, часописи і жур-
нали;
- грамофонні пластинки, ра-
діоприймачі, друкарські
машинки;
- різьба, кераміка, образи,
кришталі, порцеляна, по-
лотна і нитки "ДМС" до ви-
шивання, вишивки, жіночі
хустини;
- великий вибір гарних да-
рунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Укра-
їну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751



СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

що вплинули до 12 травня ц. р.

США:

Українська Щадничо-Позичкова Спілка "Певність," Чікаго 250.00

З бенкету НТШ і Пластової Станиці - для вшанування 70-ліття життя і 50-ліття громадської та наукової праці Начального Пластуна пл. сен. проф. д-ра Юрія Старосольського у Вашингтоні 200.00

Замість квітів на свіжу могилу св. п. сен. Теофіля Пашковського з Філядельфії, члени Пластової Станиці у Філядельфії склали 50.00

(дивись посмертна згадка у цьому числі)

Пл. сен. Володимир Стефанишин, Філядельфія 10.00

Пл. сен. Богдан Одежинський, Філядельфія, замість квітів на могилу св. п. Ярослава Баглая 10.00

Пл. сен. Христия і Стефан Шмотолохи, Сан Хозе, замість квітів на могилу св. п. проф. Романа Бриковича з Монтреалю, Канада 10.00

Ст. пл. Оленна Сайневич, Боффало 10.00

Пп. юн. Олександр Струн, Валпарізо 7.00

Пл. юн. Ольга Одосій, Філядельфія 6.00

Пл. юн. Андрій Заяць, Чікаго 6.00

Ст. пл. Петро Бабій, Мінстер 5.50

по \$ 5.00

Ст. пл. Оксана Сенин, Сіранузи; пл. юн. Борис Гудзяк і Марно Гудзяк, Сіранузи, разом 15.00

Пл. юн. Петро, Гриць і Ніна Захарчуки, Венгем 3.00

Ст. пл. Зірка Стебельська, Ньюарк 3.00

Пл. юн. Ірина Савна, Чікаго 3.00

Пл. сен. Володимир Масюк, Філядельфія 3.00

Пл. юн. Аристид Завицький, Філядельфія 3.00

по \$ 2.00

Пл. юн. Андрій Лисобей, Черрі Гілл; пл. юн. Наталка Брездєнь, Воррен, разом 4.00

по \$ 1.50

Пл. юн. Галя Пруць, Боффало; пл. юн. Ірина Дармохвал, Парма; пл. сен. Надія Гафткович, Гартфорд, разом 4.50

по \$ 1.00

Пл. юн. Христия, Уляна і Наталка Закаляк, Лінден; пл. юн. Леся і Ростислав Сенени, Джерзі Сіті; пл. юн. Люба Сиплива, Рочестер; пл. юн. Ольга Цурковська, Чікаго; пл. юн. Степан Олексюк, Нортбрук; пл. юн. Юрій Масник, Даріен; ст. пл. Андрій Дурбан, Чікаго; пл. юн. Дмитро Куривчан, Чікаго; пл. юн. Михайло Хариш, Чікаго; пл. юн.

Олег Сохан, Вуднліфф Лейн; пл. юн. Марія і Андрій Мадаї, Філядельфія; пл. юн. Ронсоляна Терлецька, Елмгарст; пл. юн. Андрій Гадзевич, Гартфорд; пл. юн. Орест і Андрій Ганаси, Балтімор; разом 14.00

США разом

\$ 617.00

Канада:

На Видавничий Фонд Пластових Видань, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Івана Панькова, друзі з Вінніпегу, склали (дивись посмертна згадка у цьому числі)

195.00

по \$ 5.00

Пл. юн. Володимир і Рома Кухарі, Ст. Нетерінс; пл. юн. Оленна Сиротинська, Торонто; пл. юн. Рома Бачинська, разом 15.00

по \$ 2.00

Ст. пл. Марта і Борис Шепertiцькі, Вінніпег; пл. юн. Христия Дутка, Ренсдейл, разом 4.00

Ст. пл. Ірина Ревуцька, Ванкувер 1.00

Канада разом

\$ 215.00

Австралія:

по \$ 5.25

Пл. юн. В. Загородний, Соммер Гілл; пл. юн. Л. і А. Зеліні, Гренвілл; разом 10.50

Пл. юн. М. Ільків, Лідкомб 2.92

по \$ 1.75

Пл. сен. В. Берегуляк, Ліверпул; пл. юн. Т. Дус, Саррамар; пл. юн. Б. Кенез, Бікслі Норт; пл. сен. Б. Придун, Іствуд; пл. сен. д-р Б. Шехович, Мерріландс; пл. юн. В. Зубенко, Сефтон; разом 10.50

Пл. юн. М. Шилневич, Файрі Медов 1.17

по \$ 0.58

Пл. юн. Л. Бараняк, Ягуна; пл. юн. А. Барчинський, Обурн; пл. сен. Б. Базаліцький, Пендель Гілл; пл. юн. Т. Боднарчук, Ст. Меріс; пл. юн. В. Чаплинська, Ягуна; пл. юн. О. Чайна, Сефтон; пл. сен. Р. Дехнич, Еппінг; пл. юн. М. Івасик, Грінейнер; пл. юн. Ю. Янчун, Лакемба; пл. юн. Н. Карен, Гарборд; пл. юн. С. і М. Касанчун, Сефтон; пл. юн. В. Мішалов, Карлінгфорд; пл. юн. О. Островський, Честер Гілл; пл. юн. О. Шестовський, Джорджес Галл; пл. юн. Г. Шухевич, Ліверпул; пл. сен. Ю. Суховерський, Гренвілл; пл. юн. О. Сиван, Бенкстевн; о. І Шевців Лідкомб; пл. юн. О. Тиндин, Грінейк; пл. юн. С. Василен, Бас Гілл; пл. юн. О. і Г. Волошин, Рівервуд; пл. юн. Т. Пінкевич, Кронуля; разом 12.76

Австралія разом

\$ 37.85

Усі разом

\$ 869.85

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирю подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● Жертвуйте і збирайте датки на пресфонд! Всі журнали потребують Фінансової допомоги. Без неї їх існування неможливе.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІВНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна **набути**

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 1M8 Canada

ЦІНА — \$9.00



**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюроі

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:
YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00



СИНИЦЯ



СОЛОВЕЙ



ЛАСТІВКА



ПІДСНІЖНИК



БАРВИНОК



ФІЯЛКА



БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новачоків та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

● Присилайте передплати 3 ПОЧАТКОМ КОЖНОГО РОКУ (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

● Надсилайте дописи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.



БОРСУК



ІЖАК



КАЖАН



БОБЕР



САЙГАК



ЛИС



РИСЬ



ЗАЄЦЬ



ВЕДМІДЬ



ВОВК



КОБРА



ОРЕЛ



СОКІЛ



ГОТУР



ОПЕНЬ